

СИЛАБУС

з курсу «Політологія»

на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю

072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Харківський національний технічний університет

сільського господарства імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота.

Викладач курсу – **Воронянський Олександр Володимирович**, професор кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін.
<http://new.khntusg.com.ua/staff/voronjanskij-oleksandr-volodimirovich-2>

Опис курсу

Пререквізити (базові знання, необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: Історія України, Філософія, Соціальна філософія, Основи економічної теорії, Соціологія, Правознавство..

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Стратегічне управління», «Державне регулювання економіки».

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги).

Даний курс відноситься до соціально-політичного циклу підготовки студентів першого (бакалаврат) рівня вищої освіти. Він є необхідною складовою частиною громадянсько-патріотичної підготовки кваліфікованого фахівця, виходячи з місії ХНТУСГ готувати національно свідомих лідерів-організаторів сталого, інноваційного розвитку суспільства для служіння інтересам України.

Це авторський курс, спеціально розроблений для того, щоб допомогти майбутнім фахівцям з публічного управління сформуванню базові знання про сутність механізму процесу політичної інституціоналізації, політичну систему, політичні процеси та їх акторів та роль політичної сфери в житті суспільства і її діалектичний взаємозв'язок з динамікою еволюції суспільних інститутів.

Інноваційною особливістю курсу є наукове описання політичного процесу як динамічної системи мереж, в основі якої лежить баланс ресурсного забезпечення акторів політичної конкуренції. Вивчення даного курсу закладає наукову базу, яка дозволить Вам у подальшій професійній діяльності приймати ефективні громадянські та управлінські рішення.

Вивчення даної дисципліни дає можливість здобувачу вищої освіти:

знати:

- основні методи політичної науки;
- основні закономірності функціонування політичної системи суспільства;
- сутність, ознаки та політичний механізм функціонування держави як політичної організації суспільства, партійних систем, виборчих систем;
- механізм та динаміку політичного процесу, політичних трансформацій та політичні технології.

вміти: розрізняти основні політологічні концепції сучасності;

- на основі наукових підходів застосовувати типологію політичних систем, виборів, політичної поведінки, політичних еліт;
- аналізувати політичні процеси;
- визначати актуальні тенденції розвитку міжнародних відносин, напрямів зовнішньополітичної діяльності України в умовах інтеграційних та глобалізаційних процесів.

Мета та основні задачі дисципліни.

Мета курсу «Політологія» – на основі оволодіння ефективним апаратом наукового аналізу політичного процесу забезпечити становлення особистості майбутнього фахівця не лише як громадянина й патріота, але й як ефективного управлінця, здатного приймати оптимальні рішення з урахуванням політичної складової.

Предметом курсу «Політологія» є вивчення політичної сфери життя суспільства

Завдання курсу:

- з'ясування поняття політики як сфери конкурентної боротьби за контроль над процесом владного перерозподілу ресурсів суспільства через механізм держави;
- засвоєння закономірностей розвитку та функціонування політичного життя, усвідомлення сутності політичних процесів та явищ, механізмів влади;

- оволодіння основними термінами та категоріями політології на рівні їх відтворення і тлумачення для практичного застосування і втілення в процесі фахової діяльності.

Компетентності:

- Володіти активною громадянською позицією, оснований на засадах гуманістичної та патріотичної етики, що ґрунтується на наукових знаннях, демонструвати соціальну відповідальність при здійсненні професійної діяльності.
- Здатність приймати науково обґрунтовані громадянські рішення в умовах політичних трансформацій міжнародного простору, здійснювати професійну діяльність у міжнародному контексті як член української нації та громадянин національної держави.

Результати навчання:

- Розуміти основні закономірності функціонування політичної системи суспільства та системи міжнародних політичних відносин.
- Демонструвати здатність працювати як особисто, так і в групі над засвоєнням навчального матеріалу та вирішенням проблематики громадянсько-політичного спрямування, виходячи з поставленого завдання.
- Здатність демонструвати знання і розуміння політичних технологій, необхідних для підтримки стабільності політичної системи в типових умовах.
- Уміти визначати актуальні для сфери своєї діяльності тенденції розвитку політичних процесів в умовах недостатньої та суперечливої інформації.

Структура курсу

Змістовний модуль 1. «Інституціональні основи політики. Політична система суспільства»

Тема 1. Теоретико-методологічні основи політичної науки

Тема 2. Політичні системи

Тема 3. Держава в політичній системі суспільства

Тема 4. Політичні партії і партійні системи.

Тема 5. Вибори. Вибірчі системи.

Змістовний модуль 2. «Політична стратифікація. Політичні процеси»

Тема 6. Політичне лідерство та політичні еліти.

Тема 7. Політична свідомість. Політична ідеологія та її різновиди.

Тема 8. Соціальна та економічна політика як фактор стабілізації політичної системи.

Тема 9. Політичний процес. Політичні трансформації.

Тема 10. Політичні технології.

Змістовний модуль 3. «Міжнародний політичний процес»

Тема 11. Міжнародні політичні відносини. Проблема суб'єктності в міжнародних відносинах.

Тема 12. Геополітика.

Тема 13. Україна в системі міжнародних відносин. Варіанти геополітичної орієнтації України.

Тема 14. Види міжнародних конфліктів та способи їх вирішення.

Тема 15. Основні проблеми та тенденції розвитку міжнародних відносин на сучасному етапі.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання - оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 30 % семестрової оцінки; модуль 2 - 30% семестрової оцінки; залік - 40% семестрової оцінки.

Базова література.

1. Воронянський О. В. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ»: підручник / О. В. Воронянський, Ю.В.Зайончковський, С.С. Романова. — Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2018. —224с.

2. Воронянський О. В. Політологія: підручник / О. В. Воронянський, Т. Ю. Кулішенко, І. В. Скубій. – Харків, ХНТУСГ імені Петра Василенка, 2017. – 180с.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>